

praksis på dette område – særligt Europa-Kommissionens meddelelse om fusionsbegrebet (EF-Tidende 1998, nr. C 66, s. 5).

Efter denne praksis opnås kontrol særligt, hvis der erhverves ejendoms- eller brugsret til en virksomheds samlede aktiver eller dele heraf, eller hvis der erhverves rettigheder, der sikrer afgørende indflydelse på sammensætningen af en virksomheds styrende organer, deres afstemninger eller beslutninger.

Kontrol kan først og fremmest foreligge på et retligt grundlag. Dette vil være tilfældet, hvor en virksomhed ved erhvervelse af en kapitalandel overtager flertallet af stemmerettighederne i en anden virksomhed. Erhvervelse af en minoritetsaktiepost kan dog også være ensbetydende med, at der kan opnås afgørende indflydelse på en virksomhed, hvis der eksempelvis ifølge vedtægterne er krav om forøget stemmewægt på A-aktier eller krav om kvalificeret majoritet ved vedtagelsen af væsentlige beslutninger af strategisk og kommerciel betydning. Endvidere kan aktionæraftaler om fælles udøvelse af stemmerettigheder eller om tildeling af en ret til at udpege et eller flere medlemmer af direktionen eller bestyrelsen være forhold, der gør, at kontrol kan siges at erhverves på et retligt grundlag.

Kontrol kan dog også ifølge § 12 a, stk. 3, foreligge ud fra en vurdering af de faktiske forhold, herunder særligt de økonomiske relationer. Et økonomisk afhængighedsforhold i form af meget omfattende langsigtede leveringsaftaler eller kreditter ydet af leverandører eller kunder, kombineret med strukturelle forbindelser, kan således bevirke, at der, om end undtagelsesvist, kan siges at foreligge erhvervelse af kontrol med en anden virksomhed.

Det er ikke en betingelse, at der rent faktisk udøves kontrol, dvs. om der udøves afgørende indflydelse på en virksomheds drift. Bestemmelsen finder også anvendelse, såfremt der blot består en mulighed for udøvelse af kontrol.

Hvor den formelle indehaver af en kontrollerende kapitalandel ikke er den samme som den, der rent faktisk har beføjelsen til at udøve de rettigheder, der er knyttet til denne, anses kontrollen for at være erhvervet af den person eller virksomhed, der reelt står bag transaktionen og reelt har kontrollen med den overtagne virksomhed.

Kontrol kan ifølge § 12 a, stk. 1, nr. 2, erhverves enten af én person eller én virksomhed, dvs. enekontrol, eller af flere personer eller flere virksomheder i fællesskab, dvs. fælleskontrol.

Erhvervelse af enekontrol opstår normalt ved opkøb af en aktiepost, hvortil der er knyttet flertallet af stemmerettigheder i en anden virksomhed. Det er er-

hvervelsen af stemmerettigheder, der er af betydning for, om der kan siges at være erhvervet en mulighed for at udøve afgørende indflydelse på en virksomheds drift. Det er således uden betydning, om der erhverves 50 pct. af kapitalen plus 1 aktie eller, om der erhverves 100 pct. af kapitalen.

Erhvervelse af fælles kontrol med en virksomhed foreligger, hvor to eller flere personer eller virksomheder har mulighed for at udøve afgørende indflydelse på en virksomhed. Det væsentlige i denne henseende er muligheden for, at to eller flere af aktionærerne (moderselskaberne) hver især kan blokere for vedtagelsen af en foreslået strategisk beslutning, hvilket omvendt indebærer, at aktionærerne (moderselskaberne) er nødsaget til at nå til enighed om den fælles kontrollerede virksomheds forretningsstrategi. De elementer, der i denne henseende kan være afgørende for, om der kan siges at foreligge fælles kontrol, kan ifølge Europa-Kommissionens meddelelse om fusionsbegrebet (EF-Tidende 1998, nr. C 66, s. 5) bl.a. være en ligelig fordeling af stemmerettighederne eller retten til at udpege medlemmerne af de besluttende organer, varetoret eller fælles udøvelse af stemmerettigheder.

Stk. 4

Der findes tre særtilfælde, hvor erhvervelse af kontrol ikke betragtes som en fusion i lovens forstand, og hvor erhvervelsen derfor er undtaget fra anmeldelsespligten efter § 12 b, stk. 1.

I medfør af § 12 a, stk. 4, nr. 1, drejer det sig for det første om virksomheder, hvis sædvanlige forretningsområde omfatter transaktioner og handel med værdipapirer for egen eller fremmed regning, når de kun erhverver værdipapirerne som led i denne virksomhed og kun besidder dem midlertidigt.

Undtagelsen finder kun anvendelse på kreditinstitutter, forsikringselskaber eller anden finansiell virksomhed, der sædvanligvis udfører denne form for virksomhed.

Endvidere skal værdipapirerne være erhvervet med henblik på videresalg; den erhvervende virksomhed må ikke udøve stemmerettighederne med det formål at bestemme den overtagne virksomheds konkurrencemæssige adfærd eller må kun udøve disse rettigheder med det formål at forberede en samlet eller delvis afhændelse af virksomheden, dens aktiver eller værdipapirer.

Endelig skal den erhvervende virksomhed afhænde sine kontrollerende interesser senest et år efter erhvervelsen, dvs. at den inden for et år skal reducere sin aktiepost i virksomheden til et sådant niveau, at den ikke længere kontrollerer virksomheden.